

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 18ης Δεκεμβρίου 2007^{*}

Στην υπόθεση C-220/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Audiencia Nacional (Ισπανία) με απόφαση της 15ης Μαρτίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Μαΐου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia

κατά

Administración General del Estado,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen, A. Borg Barthet, M. Plešič και E. Levits, δικαστές,

^{*} Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 14ης Ιουνίου 2007,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia, εκπροσωπούμενη από τον J. M. Piqueras Ruíz, abogado,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον F. Díez Moreno,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Hubert,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Fruhmann,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους X. Lewis και K. Simonsson, επικουρούμενους από τους C. Fernández και I. Moreno-Tapia Rivas, abogadas,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 86 ΕΚ, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθερώσεως των ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπό το πρίσμα των κοινοτικών κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων.
- ² Η υπό κρίση αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia (επαγγελματική ένωση επιχειρήσεων διανομής και επεξεργασίας αλληλογραφίας, στο εξής: Asociación Profesional) και του Administración General del Estado, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, στο εξής: Ministerio), σχετικά με απόφαση του υπουργείου να αναθέσει απευθείας, χωρίς δημόσια πρόσκληση υποβολής προσφορών, τις ταχυδρομικές υπηρεσίες στη Sociedad Estatal Correos y Telégrafos SA (δημόσια ταχυδρομική και τηλεγραφική εταιρία, στο εξής: Correos), που είναι ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στην Ισπανία.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

Η οδηγία 97/67/ΕΚ

- 3 Η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (ΕΕ 1998, L 15, σ. 14) θεσπίζει, με το πρώτο άρθρο της, κοινούς κανόνες που αφορούν, μεταξύ άλλων, την παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και τα κριτήρια καθορισμού των υπηρεσιών που μπορούν να ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα στους φορείς παροχής της καθολικής υπηρεσίας.
- 4 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 97/67, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι χρήστες να απολαύουν του δικαιώματος καθολικής υπηρεσίας, που αντιστοιχεί στην προσφορά ταχυδρομικών υπηρεσιών συγκεκριμένης ποιότητας μονίμως σε όλα τα σημεία της επικράτειας, σε τιμές προσιτές για όλους τους χρήστες.
- 5 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 4, της εν λόγω οδηγίας:

«Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα, ώστε η καθολική υπηρεσία να περιλαμβάνει τουλάχιστον την παροχή των ακόλουθων υπηρεσιών:

— τη συλλογή, τη διαλογή, τη μεταφορά και τη διανομή των ταχυδρομικών αντικειμένων βάρους έως 2 kg,

— τη συλλογή, τη διαλογή, τη μεταφορά και τη διανομή των ταχυδρομικών δεμάτων βάρους έως 10 kg,

— τις υπηρεσίες των συστημένων και των αποστολών με δηλωμένη αξία.»

- 6 Το άρθρο 7 της ίδιας οδηγίας, υπό το κεφάλαιο 3, που φέρει τον τίτλο «Εναρμόνιση των υπηρεσιών που μπορούν να ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα», ορίζει, με τις παραγράφους 1 και 2, τα εξής:

«1. Στο μέτρο που είναι αναγκαίο για τη διατήρηση της καθολικής υπηρεσίας, οι υπηρεσίες που μπορούν να ανατίθενται αποκλειστικά από κάθε κράτος μέλος στον ή στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας είναι η συλλογή, η διαλογή, η μεταφορά και η διανομή των αντικειμένων αλληλογραφίας εσωτερικού, είτε με ταχύτερη διανομή είτε όχι, των οποίων η τιμή είναι μικρότερη από το πενταπλάσιο του δημοσίου τέλους ενός αντικειμένου αλληλογραφίας της πρώτης βαθμίδας βάρους της ταχύτερης τυποποιημένης κατηγορίας, αν υπάρχει, εφόσον το βάρος τους δεν υπερβαίνει τα 350 γραμμάρια. [...]

2. Στο μέτρο που είναι αναγκαίο για τη διατήρηση της καθολικής υπηρεσίας, η διασυνοριακή αλληλογραφία και το διαφημιστικό ταχυδρομείο μπορούν να συνεχίσουν να ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα εντός των ορίων τιμής και βάρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1.»

Η οδηγία 92/50/ΕΟΚ

- 7 Κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών (ΕΕ L 209, σ.1), όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/78/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Σεπτεμβρίου 2001 (ΕΕ L 285, σ. 1, στο εξής: οδηγία 92/50), οι «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ ενός παρέχοντος υπηρεσίες και μιας αναθέτουσας αρχής, με εξαίρεση τις συμβάσεις που απαριθμούνται στη διάταξη αυτή, στοιχεία i έως ix.
- 8 Σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο β', της οδηγίας 92/50, ως «αναθέτουσες αρχές» θεωρούνται «το κράτος, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις που αποτελούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή δημοσίου δικαίου». Σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο γ', ως «παρέχων υπηρεσίες» θεωρείται «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, περιλαμβανομένου και του δημόσιου οργανισμού που προσφέρει υπηρεσίες».
- 9 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας ορίζει ότι οι αναθέτουσες αρχές φροντίζουν ώστε να μην υπάρχουν διακρίσεις μεταξύ των διαφόρων παρεχόντων υπηρεσίες.
- 10 Το άρθρο 6 της οδηγίας 92/50 ορίζει τα εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών με φορέα που αποτελεί ο ίδιος αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο β', δυνάμει αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχεται βάσει δημοσιευμένων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, εφόσον οι διατάξεις αυτές είναι σύμφωνες με τη Συνθήκη [ΕΚ].»

11 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερο εδάφιο, περίπτωση ii, της οδηγίας 92/50, σε συνδυασμό με την κατηγορία 4 του παραρτήματος I Α της οδηγίας αυτής, προβλέπει ότι η οδηγία έχει εφαρμογή στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών με αντικείμενο τη μεταφορά αλληλογραφίας αεροπορικώς και οδικώς, οι οποίες συνάπτονται με αναθέτουσες αρχές που ορίζει το άρθρο 1, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας οι οποίες διαφέρουν από τις αναθέτουσες αρχές του παραρτήματος I της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών (ΕΕ L 199, σ. 1), και των οποίων η προϋπολογιζόμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι ίση ή μεγαλύτερη από το ισόποσο των 200 000 ΕΤΔ (ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων).

12 Το άρθρο 7, παράγραφος 5, της οδηγίας 92/50 ορίζει τα εξής:

«Όταν πρόκειται για συμβάσεις που δεν αναφέρουν συνολική τιμή, ως βάση υπολογισμού του προϋπολογιζόμενου ύψους των συμβάσεων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη:

- στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και εφόσον η διάρκεια είναι ίση ή μικρότερη των 48 μηνών, η συνολική συμβατική αξία για όλη την αντίστοιχη διάρκεια,
- στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου, ή διάρκειας μεγαλύτερης των 48 μηνών, η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48.»

13 Σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 92/50, οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα I Α συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των τίτλων III έως IV, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να προηγηθεί πρόσκληση υποβολής εισφορών και να τηρηθεί η προσήκουσα δημοσιότητα.

Η εθνική νομοθεσία

- ¹⁴ Κατά τον νόμο 24/1998 περί καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας και ελευθέρωσης των ταχυδρομικών υπηρεσιών (Ley 24/1998 del Servicio Postal Universal y de Liberalización de los Servicios Postales), της 13ης Ιουλίου 1998, που μετέφερε την οδηγία 97/67 στην ισπανική έννομη τάξη, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες θεωρούνται ως υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος οι οποίες παρέχονται υπό καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού. Μόνον η καθολική ταχυδρομική υπηρεσία θεωρείται δημόσια υπηρεσία ή εμπίπτει στο καθεστώς των δημοσίων υπηρεσιών. Το άρθρο 18 του νόμου αυτού αναθέτει ορισμένες υπηρεσίες κατ' αποκλειστικότητα στον φορέα που είναι επιφορτισμένος με την παροχή της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.
- ¹⁵ Ο φορέας της εν λόγω καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στην Ισπανία, ήτοι η Correos, είναι δημόσια ανώνυμη εταιρία, της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο κράτος.
- ¹⁶ Κατά το άρθρο 11 του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων (Ley de Contratos de las Administraciones Públicas), του οποίου το κωδικοποιημένο κείμενο εγκρίθηκε με το βασιλικό διάταγμα 2/2000 (Real Decreto Legislativo 2/2000 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas) της 16ης Ιουνίου 2000 (στο εξής: νόμος περί δημοσίων συμβάσεων), η σύναψη δημοσίων συμβάσεων από κρατικούς φορείς υπόκειται, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπει ο νόμος αυτός, στις αρχές της δημοσιότητας και του ανταγωνισμού και, εν πάση περιπτώσει, στις αρχές της ισότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων.
- ¹⁷ Από το άρθρο 206, παράγραφος 4, του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων προκύπτει ότι, κατ' αρχήν, η σύναψη συμβάσεων για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών εμπίπτει, εξ επόψεως συμβατικής, στις δημόσιες συμβάσεις που ρυθμίζει ο νόμος αυτός.

- 18 Ωστόσο, βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων, αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού οι συμφωνίες συνεργασίας που, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που τις διέπουν, συνάπτει η Διοίκηση με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στο μέτρο που το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών δεν εμπίπτει στις δημόσιες συμβάσεις που ρυθμίζει ο νόμος αυτός ή διοικητικές διατάξεις.
- 19 Σύμφωνα με την ανάλυση του νομικού πλαισίου της διαφοράς της κύριας δίκης από το αιτούν δικαστήριο, μια τέτοια συμφωνία συνεργασίας αποτελεί νομική πράξη που εκφεύγει των εφαρμοστέων στις δημόσιες συμβάσεις νομικών κανόνων και, κατά συνέπεια, οι αρχές της ανταγωνιστικότητας, της δημοσιότητας και του ελεύθερου ανταγωνισμού που χαρακτηρίζουν τις δημόσιες συμβάσεις δεν έχουν εφαρμογή επί τέτοιων πράξεων.
- 20 Το άρθρο 58 του νόμου 14/2000 περί φορολογικών, διοικητικών και κοινωνικών μέτρων (Ley 14/2000 de Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Social), της 29ης Δεκεμβρίου 2000 (στο εξής: νόμος 14/2000), προβλέπει ότι οι κρατικοί φορείς δύναται να συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας όπως οι προβλεπόμενες στο άρθρο 3 του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων με την Correos, για την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στον σκοπό της εταιρίας αυτής.
- 21 Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου, λαμβανομένου υπόψη του εταιρικού σκοπού της Correos, όπως καθορίζεται από το άρθρο 58 του νόμου 14/2000, η δυνατότητα σύναψης τέτοιων συμφωνιών συνεργασίας δεν περιορίζεται στις ελευθερωμένες ή μη ελευθερωμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες, αλλά εκτείνεται στη διαχείριση και εκμετάλλευση κάθε είδους ταχυδρομικής υπηρεσίας. Επομένως, μια τέτοια δυνατότητα δεν περιορίζεται στην καθολική ταχυδρομική υπηρεσία ούτε διακρίνει, στο πλαίσιο της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, μεταξύ υπηρεσιών ελευθερωμένων και μη.

- 22 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, βάσει του άρθρου 58 του νόμου 14/2000, η παροχή ορισμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών είναι υποχρεωτική για την Correos. Πράγματι, μεταξύ των υποχρεώσεων που υπέχει η Correos καταλέγεται η υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών που συνδέονται με τον εταιρικό της σκοπό και της ανατίθενται από κρατικούς φορείς. Επομένως, η βούληση σύναψης σύμβασης δεν υπάρχει σε ένα από τα δύο μέρη.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 23 Μετά το πέρας διαπραγματεύσεων χωρίς προηγούμενη δημόσια πρόσκληση υποβολής προσφορών, το Ministerio και η Correos υπέγραψαν, στις 6 Ιουνίου 2002, συμφωνία συνεργασίας για την παροχή ταχυδρομικών και τηλεγραφικών υπηρεσιών (Convenio de colaboración para la prestación de servicios postales y telegráficos, στο εξής: συμφωνία συνεργασίας).

- 24 Η εν λόγω συμφωνία συνεργασίας προβλέπει την εκ μέρους της Correos παροχή ταχυδρομικών και τηλεγραφικών υπηρεσιών υπέρ του Ministerio για τα κάτωθι αντικείμενα:

- επιστολές (απλές, συστημένες και επείγουσες), αστική και υπεραστική αποστολή και αποστολή στο εξωτερικό, χωρίς περιορισμό βάρους ή όγκου·
- δέματα (ταχυδρομικά, ογκώδη και εξωτερικού), χωρίς περιορισμό βάρους ή όγκου·
- επείγουσα αλληλογραφία εσωτερικού και EMS («Express Mail Service») χωρίς περιορισμό βάρους ή όγκου, και

- παράδοση βιβλίων, αλληλογραφίας μεταξύ βιβλιοθηκών, περιοδικών και της Επίσημης Εφημερίδας του Υπουργείου στο εσωτερικό (αστική και υπεραστική αποστολή) και το εξωτερικό, (οδικώς ή αεροπορικώς), χωρίς περιορισμό βάρους ή όγκου.
- 25 Το οικονομικό αντάλλαγμα της εν λόγω παροχής υπηρεσιών δεν καθορίζεται καθόσον εξαρτάται από τον κύκλο εργασιών. Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, το οικονομικό αυτό αντάλλαγμα εκτιμήθηκε, χωρίς να αμφισβητηθεί, σε ετήσιο ποσό που υπερβαίνει τα 12 020,42 ευρώ.
- 26 Η συμφωνία συνεργασίας συνάφθηκε για αόριστο χρόνο και εξακολουθούσε να ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως.
- 27 Η Asociación Profesional άσκησε αίτηση θεραπείας ενώπιον του Ministerio κατά της διοικητικής απόφασης που ανέθεσε, βάσει της συμφωνίας συνεργασίας, την παροχή ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών χωρίς δημόσια πρόσκληση για υποβολή προσφορών.
- 28 Το Ministerio, με απόφαση της 20ής Μαρτίου 2003, απέρριψε την εν λόγω αίτηση θεραπείας με την αιτιολογία ότι η διαδικασία της εκ μέρους του ανάθεσης των ταχυδρομικών υπηρεσιών βασίζεται στην ύπαρξη συμφωνίας συνεργασίας που εκφεύγει των κανόνων σύναψης των δημοσίων συμβάσεων και, ως εκ τούτου, δεν υπόκειται στις αρχές της δημοσιότητας και του ελεύθερου ανταγωνισμού.
- 29 Συναφώς, το Ministerio θεώρησε ότι δεν συνήψε συμφωνία με την Correos, αλλά ότι αυτή παρέχει τις υπηρεσίες της βάσει συμφωνίας συνεργασίας που συνάφθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 3, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων και 58, παράγραφος 2, πέμπτο εδάφιο, του νόμου 14/2000.

- 30 Η Asociación Profesional άσκησε προσφυγή κατά της απορριπτικής αυτής απόφασης του Ministerio, της 20ής Μαρτίου 2003, ενώπιον του Audiencia Nacional.
- 31 Κατά το δικαστήριο αυτό, η λύση της ενώπιόν του διαφοράς εξαρτάται από την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου. Πράγματι, το Δικαστήριο θα μπορούσε να διαπιστώσει ότι η προσφυγή σε συμβάσεις συνεργασίας δεν είναι συμβατή προς τις αρχές της δημοσιότητας και του ελεύθερου ανταγωνισμού που έχουν εφαρμογή στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, κρίνοντας ότι τέτοιες συμβάσεις είτε δύνανται να χρησιμοποιηθούν μόνο στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών για τις οποίες ισχύει εκ του νόμου ανάθεση κατ' αποκλειστικότητα στον φορέα της καθολικής υπηρεσίας, είτε δεν συνάδουν με τις εν λόγω αρχές, ακόμη και στον τομέα αυτό. Σε περίπτωση μιας τέτοιας διαπίστωσης, θα έπρεπε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι παρόμοια με την επίμαχη στην προκειμένη περίπτωση συμφωνία συνεργασίας είναι παράνομη, καθόσον το περιεχόμενό της είναι παράνομο, είτε στο σύνολό του, είτε μόνο καθό μέρος υπερβαίνει τις ταχυδρομικές υπηρεσίες για τις οποίες το Δικαστήριο θα έκρινε ότι η προσφυγή σε μια τέτοια συμφωνία είναι θεμιτή.
- 32 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει τα άρθρα 43 [ΕΚ] και 49 [...] ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 86 [ΕΚ], να ερμηνεύονται, κατά την εφαρμογή τους στο πλαίσιο της διαδικασίας ελευθέρωσης των ταχυδρομικών υπηρεσιών που καθιερώνουν οι οδηγίες [97/67] και 2002/39/ΕΚ και σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και που καθιερώνονται από τις ειδικές οδηγίες, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν συμφωνία της οποίας το αντικείμενο περιλαμβάνει την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, τόσο εκείνων για τις οποίες ισχύει ανάθεση κατ' αποκλειστικότητα όσο και εκείνων για τις οποίες δεν ισχύει, δηλαδή των ελευθερωμένων, που συνάπτεται μεταξύ οργάνου της κρατικής διοικήσεως και κρατικής εταιρίας της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία, επιπλέον, είναι ο φορέας στον οποίον έχει ανατεθεί η παροχή της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 33 Κατ' αρχάς, διαπιστώνεται ότι, μολονότι το αιτούν δικαστήριο επικαλείται, με το ερώτημά του, την οδηγία 2002/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την τροποποίηση της οδηγίας 97/67/EK όσον αφορά το περαιτέρω άνοιγμα των κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών στον ανταγωνισμό (ΕΕ L 176, σ. 21), η οδηγία αυτή δεν δύναται να εφαρμοστεί στη διαφορά της κύριας δίκης. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, η προθεσμία που χορηγήθηκε στα κράτη μέλη για να μεταφέρουν την οδηγία αυτή στις εσωτερικές τους έννομες τάξεις παρήλθε στις 31 Δεκεμβρίου 2002.

Επί του παραδεκτού

- 34 Η Ισπανική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη καθόσον, στην πραγματικότητα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν η συμφωνία συνεργασίας είναι σύμφωνη προς τις οδηγίες περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων και ελευθερώσεως των ταχυδρομικών υπηρεσιών, ερώτημα για το οποίο αρμόδιο να απαντήσει είναι το εθνικό δικαστήριο.
- 35 Διαπιστώνεται εξ αρχής ότι ούτε από το γράμμα του υποβληθέντος ερωτήματος ούτε από το σκεπτικό επί του οποίου αναγκαίως στηρίζεται, όπως αυτό αναπτύσσεται στην αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί της συμβατότητας της συμφωνίας συνεργασίας προς το κοινοτικό δίκαιο.
- 36 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα, στο πλαίσιο του άρθρου 234 ΕΚ, να εφαρμόζει τους κοινοτικούς κανόνες δικαίου σε

συγκεκριμένη περίπτωση ούτε να εκτιμά τη συμβατότητα των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου προς τους κανόνες αυτούς, μπορεί ωστόσο να παρέχει στο εθνικό δικαστήριο όλα τα στοιχεία ερμηνείας που αφορούν το κοινοτικό δίκαιο τα οποία θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων των διατάξεων αυτού (βλ. απόφαση της 9ης Ιουλίου 2002, C-181/00, *Flightline*, Συλλογή 2002, σ. I-6139, σκέψη 20).

- 37 Ως εκ τούτου, η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως υποβάλλεται παραδεκτώ.

Επί της ουσίας

- 38 Το αιτούν δικαστήριο, με το ερώτημά του, ερωτά, στην ουσία, αν το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπει νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας η Διοίκηση δύναται να αναθέτει, χωρίς την τήρηση των κανόνων συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, την παροχή τόσο ελευθερωμένων όσο και μη ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία είναι, στο κράτος αυτό, ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Οι μη ελευθερωμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά την έννοια της οδηγίας 97/67

- 39 Υπενθυμίζεται, κατ' αρχάς, ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 97/67 επιτρέπει στα κράτη μέλη να αναθέτουν κατ' αποκλειστικότητα ορισμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες στον ή στους φορείς της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας καθό μέτρο κρίνεται αναγκαίο για τη διατήρηση της υπηρεσίας αυτής. Κατά συνέπεια, καθόσον, σύμφωνα με την οδηγία αυτή, ορισμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα στον μοναδικό φορέα της καθολικής υπηρεσίας, οι υπηρεσίες αυτές δεν υπόκεινται εξ ορισμού στους κανόνες του ανταγωνισμού, αφού σε κανένα άλλο φορέα δεν επιτρέπεται να παράσχει τις υπηρεσίες αυτές.

40 Επομένως, διαπιστώνεται ότι, όσον αφορά τις εν λόγω μη ελευθερωμένες υπηρεσίες, δεν εφαρμόζονται οι κοινοτικοί κανόνες περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, των οποίων κύριος σκοπός είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και υπηρεσιών καθώς και ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός εντός όλων των κρατών μελών (αποφάσεις της 11ης Ιανουαρίου 2005, C-26/03, Stadt Halle και RPL Lochau, Συλλογή 2005, σ. I-1, σκέψη 44, και της 11ης Μαΐου 2006, C-340/04, Carbotermo και Consorzio Alisei, Συλλογή 2006, σ. I-4137, σκέψη 58).

41 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, η απάντηση στο ερώτημα που υποβλήθηκε είναι ότι το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιτρέπει νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας η Διοίκηση δύναται να αναθέτει, χωρίς την τήρηση των κανόνων περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, την παροχή μη ελευθερωμένων κατά την έννοια της οδηγίας 97/67 ταχυδρομικών υπηρεσιών σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία, στο κράτος αυτό, είναι ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Οι ελευθερωμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά την έννοια της οδηγίας 97/67

42 Το ερώτημα αν η σύναψη συμφωνίας συνεργασίας, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, πρέπει να τηρεί τους κοινοτικούς κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα αποκλειστικώς των ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών κατά την έννοια της οδηγίας 97/67.

— Η οδηγία 92/50

43 Πρώτον, πρέπει να διακριβωθεί αν μια συμφωνία, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της κρίσιμης οδηγίας περί δημοσίων συμβάσεων ταχυδρομικών υπηρεσιών κατά τον χρόνο που συνέβησαν τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων καλείται να αποφανθεί το αιτούν δικαστήριο, ήτοι αν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/50.

- 44 Η οδηγία αυτή επιτάσσει την τήρηση ορισμένων διαδικαστικών κανόνων και ορισμένων κανόνων δημοσιότητας κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων επί των οποίων έχει εφαρμογή.
- 45 Σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 92/50, οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ του παρέχοντος υπηρεσίες και της αναθέτουσας αρχής κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας.
- 46 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 63 των προτάσεών του, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Ministerio είναι αναθέτουσα αρχή και η Correos παρέχουσα υπηρεσίες κατά την έννοια των διατάξεων που παρατέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη. Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι η συμφωνία συνεργασίας είναι σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας και συνάφθηκε εγγράφως.
- 47 Ωστόσο, αφού το αιτούν δικαστήριο περιορίστηκε να υποδείξει ότι το ετήσιο ποσό για τις παρεχόμενες κατ' εφαρμογή της οδηγίας αυτής υπηρεσίες υπερβαίνει τα 12 020,42 ευρώ, το ερώτημα που τίθεται είναι αν το ποσό αυτό καλύπτει το όριο των 200 000 ΕΤΔ που καθορίζει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη παύλα, περίπτωση ii, της οδηγίας 92/50 που αντιστοιχούσε κατά τον χρόνο που συνέβησαν τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης σε 249 681 ευρώ.
- 48 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να διαπιστώσει αν, υπό το πρίσμα των εθνικών διατάξεων που μετέφεραν στο εσωτερικό δίκαιο το άρθρο 7, παράγραφος 5, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 92/50, το όριο των 249 681 ευρώ καλύπτεται.
- 49 Αν υποτεθεί ότι το όριο αυτό καλύπτεται, τίθεται τότε το ερώτημα αν η συμφωνία συνεργασίας αποτελεί πράγματι σύμβαση κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 92/50. Πράγματι, η Ισπανική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η συμφωνία

αυτή δεν έχει συμβατικό χαρακτήρα, αλλά λειτουργικό, δεδομένου ότι η Correos δεν δύναται να αρνηθεί τη σύναψη μιας τέτοιας σύμβασης αλλά υποχρεούται να την αποδεχθεί.

- 50 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι ο ορισμός μιας δημόσιας συμβάσεως υπηρεσιών ανάγεται στο κοινοτικό δίκαιο, οπότε ο χαρακτηρισμός της συμφωνίας συνεργασίας στο ισπανικό δίκαιο δεν ασκεί επιρροή για να κριθεί αν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/50 (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 2005, C-264/03, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2005, σ. I-8831, σκέψη 36, και της 18ης Ιουλίου 2007, C-382/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2007, σ. I-6657, σκέψη 30).
- 51 Δεν αμφισβητείται ότι το Δικαστήριο, με τη σκέψη 54 της απόφασης της 19ης Απριλίου 2007, C-295/05, Asemfo (Συλλογή 2007, σ. I-2999), έκρινε ότι, αν η δημόσια εταιρία στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή δεν διαθέτει καμία ελευθερία, ούτε ως προς το αν πρέπει να εκτελέσει ή όχι μια παραγγελία που της δίδουν οι οικείες αρμόδιες αρχές ούτε ως προς την τιμή που πρέπει να εφαρμόσει στις παροχές της, πράγμα το οποίο πρέπει να επαληθεύσει το αιτούν δικαστήριο, τότε δεν πληρούται η σχετική με την ύπαρξη συμβάσεως προϋπόθεση εφαρμογής των οδηγιών περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων.
- 52 Πάντως, μια τέτοια συλλογιστική πρέπει να αντιμετωπιστεί εντός του συγκεκριμένου πλαισίου της. Πράγματι, αποτελεί συνέχεια της διαπίστωσης κατά την οποία, δυνάμει της ισπανικής νομοθεσίας, η εν λόγω δημόσια εταιρία αποτελεί ίδιο λειτουργικό μέσο και τεχνική υπηρεσία της κεντρικής διοίκησης του κράτους και των οικείων αυτόνομων κοινοτήτων, αφού το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, σε διαφορετική υπόθεση από εκείνη επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Asemfo, ότι ως λειτουργικό μέσο και τεχνική υπηρεσία της ισπανικής διοικήσεως, η εν λόγω εταιρία υποχρεούται να εκτελεί, αποκλειστικώς, τις εργασίες που της αναθέτουν η κεντρική διοίκηση του κράτους, οι αυτόνομες κοινότητες και οι εξαρτώμενοι από αυτές δημόσιοι οργανισμοί (απόφαση Asemfo, προπαρατεθείσα, σκέψεις 49 και 53).

- 53 Όμως, η Correos, ως φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας επιτελεί διαφορετική λειτουργία που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η πελατεία της εκτείνεται σε κάθε πρόσωπο που επιθυμεί να κάνει χρήση της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Το γεγονός και μόνον ότι η εταιρία αυτή δεν είναι ελεύθερη να αποφασίζει ούτε ως προς τη συνέχεια που θα δώσει σε μια παραγγελία του Ministerio, ούτε ως προς το οικονομικό αντάλλαγμα των παροχών της, δεν μπορεί αυτομάτως να συνεπάγεται ότι δεν υπάρχει σύμβαση μεταξύ των δύο αυτών φορέων.
- 54 Πράγματι, μια τέτοια περίπτωση δεν διαφέρει κατ' ανάγκη από την περίπτωση κατά την οποία ένας ιδιώτης πελάτης ζητεί να κάνει χρήση των υπηρεσιών της Correos που άπτονται της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, δεδομένου ότι από την αποστολή του φορέα μιας τέτοιας υπηρεσίας προκύπτει ότι, σε παρόμοια περίπτωση, είναι επίσης υποχρεωμένος να παράσχει την υπηρεσία που του ζητείται, και μάλιστα, αναλόγως της περιπτώσεως, με σταθερές τιμές ή, εν πάση περιπτώσει, με τιμές διεπόμενες από τις αρχές της διαφάνειας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Δεν αμφισβητείται ότι μια τέτοια σχέση πρέπει να χαρακτηριστεί ως συμβατική. Μόνο στην περίπτωση που η συμφωνία μεταξύ Correos και Ministerio ήταν στην πραγματικότητα μονομερής διοικητική πράξη που επέβαλε υποχρεώσεις μόνο σε βάρος της Correos, γεγονός που θα την απομάκρυνε αισθητά από τις κανονικές συνθήκες εμπορικής προσφοράς της εταιρίας αυτής, πράγμα που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ερευνήσει, θα συναγόταν ότι δεν υπάρχει σύμβαση και, ως εκ τούτου, η οδηγία 92/50 δεν θα είχε εφαρμογή.
- 55 Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να εξετάσει, μεταξύ άλλων, αν η Correos δύναται να διαπραγματεύεται με το Ministerio το συγκεκριμένο περιεχόμενο των υπηρεσιών που προσφέρει και τις τιμές για τις υπηρεσίες αυτές καθώς και αν η εταιρία αυτή δύναται, όσον αφορά τις ελευθερωμένες υπηρεσίες, να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία συνεργασίας με καταγγελία εντός της προθεσμίας που προβλέπει η συμφωνία αυτή.
- 56 Τα λοιπά επιχειρήματα που προβάλλει η Ισπανική Κυβέρνηση για να αποδείξει ότι οι κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων δεν έχουν εφαρμογή επί μιας συμφωνίας συνεργασίας όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη πρέπει επίσης να απορριφθούν.

- 57 Η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι η συμφωνία συνεργασίας δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υπαχθεί στους κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων δεδομένου ότι πληρούνται τα κριτήρια «in house» που έχει θέσει η νομολογία του Δικαστηρίου.
- 58 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η προσφυγή στον ανταγωνισμό, σύμφωνα με τις οδηγίες περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, δεν είναι υποχρεωτική, έστω και αν ο αντισυμβαλλόμενος είναι νομικώς διακριτός φορέας σε σχέση με την αναθέτουσα αρχή, όταν πληρούνται δύο προϋποθέσεις. Αφενός, η δημόσια αρχή, που αποτελεί την αναθέτουσα αρχή, πρέπει να ασκεί επί του διακριτού αυτού φορέα έλεγχο ανάλογο με αυτόν που ασκεί στις δικές της υπηρεσίες και, αφετέρου, ο φορέας αυτός πρέπει να ασκεί το ουσιώδες τμήμα της δραστηριότητάς του με τον ή τους δημοσίους οργανισμούς στους οποίους ανήκει (βλ. αποφάσεις της 18ης Νοεμβρίου 1999, C-107/98, Teckal, Συλλογή 1999, σ. I-8121, σκέψη 50· Stadt Halle και RPL Lochau, προπαρατεθείσα, σκέψη 49· Carbotermo και Consorzio Alisei, προπαρατεθείσα, σκέψη 33, και Asemfo, προπαρατεθείσα, σκέψη 55).
- 59 Χωρίς να είναι απαραίτητο να αναλυθεί βαθύτερα το ζήτημα αν η πρώτη από τις δύο παρατεθείσες στην προηγούμενη σκέψη προϋποθέσεις πληρούται, διαπιστώνεται ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η δεύτερη προϋπόθεση δεν πληρούται. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι η Correos, ως φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στην Ισπανία, δεν ασκεί το ουσιώδες τμήμα της δραστηριότητάς της με το Ministerio, ούτε με τη δημόσια διοίκηση εν γένει, αλλά παρέχει ταχυδρομικές υπηρεσίες σε απεριόριστο αριθμό πελατών της εν λόγω ταχυδρομικής υπηρεσίας.
- 60 Ωστόσο, η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η σχέση που συνδέει τη δημόσια διοίκηση με εταιρία στην οποία έχει χορηγηθεί αποκλειστικό δικαίωμα αποτελεί, από τη φύση της, σχέση αποκλειστικότητας που είναι κάτι πολύ περισσότερο από την «ουσιώδη δραστηριότητα». Στην Correos έχει χορηγηθεί αποκλειστικό δικαίωμα αφού η εταιρία αυτή υποχρεούται, βάσει του άρθρου 58 του νόμου 14/2000, να παρέχει στους δημόσιους οργανισμούς τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στον εταιρικό της σκοπό που περιλαμβάνει υπηρεσίες μη ελευθερωμένες και υπηρεσίες ελευθερωμένες.

- 61 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, αν υποτεθεί ότι η εν λόγω υποχρέωση μπορεί πράγματι να χαρακτηριστεί ως αποκλειστικό δικαίωμα, εκτίμηση που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο, το δικαίωμα αυτό δεν πληροί, στο πλαίσιο της ανάλυσης που πρέπει να γίνει σχετικά με τις δύο προϋποθέσεις που παρατέθηκαν στη σκέψη 58 της παρούσας απόφασης, την προϋπόθεση κατά την οποία ο οικείος φορέας υπηρεσιών πρέπει να ασκεί το ουσιώδες τμήμα της δραστηριότητάς του με τον ή τους οργανισμούς στους οποίους ανήκει.
- 62 Πράγματι, η προϋπόθεση αυτή αποσκοπεί ιδίως στο να εξασφαλίσει την εφαρμογή της οδηγίας 92/50 ακόμη και στην περίπτωση μιας επιχειρήσεως ελεγχόμενης από έναν ή περισσότερους οργανισμούς η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά και, επομένως, μπορεί να εισέλθει σε ανταγωνισμό με άλλες επιχειρήσεις (βλ., αναλογικά, απόφαση *Carbotermo και Consorzio Alisei*, προπαρατεθείσα, σκέψη 60). Όμως, δεν αμφισβητείται ότι η *Correos* είναι ενεργός στην ισπανική αγορά των ταχυδρομικών υπηρεσιών και τελεί, εκτός σε ό,τι αφορά τις μη ελευθερωμένες υπηρεσίες κατά την έννοια της οδηγίας 97/67, σε ανταγωνισμό με άλλες ταχυδρομικές επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τις παρατηρήσεις της Ισπανικής Κυβέρνησης, ανέρχονται σε περίπου 2 000.
- 63 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι μια συμφωνία συνεργασίας, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν πληροί τις προϋποθέσεις που παρατέθηκαν στη σκέψη 58 της παρούσας απόφασης και δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/50.
- 64 Πάντως, η ύπαρξη αποκλειστικού δικαιώματος μπορεί να δικαιολογήσει τη μη εφαρμογή της οδηγίας 92/50, δεδομένου ότι, κατά το άρθρο 6 αυτής, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας «δεν εφαρμόζονται για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών με φορέα που αποτελεί ο ίδιος αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο β', δυνάμει αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχεται βάσει δημοσιευμένων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, εφόσον οι διατάξεις αυτές είναι σύμφωνες με τη Συνθήκη».
- 65 Χωρίς να είναι απαραίτητο να αναλυθεί αν η *Correos* πληροί την πρώτη από τις τρεις προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου 6 σχετικά με την ιδιότητα της εταιρίας

αυτής ως αναθέτουσας αρχής και αν υποτεθεί ότι έχει ανατεθεί κατ' αποκλειστικότητα, βάσει του άρθρου 58 του νόμου 14/2000, στην Correos η προς τους δημόσιους οργανισμούς παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών που εμπίπτουν στον εταιρικό της σκοπό, διαπιστώνεται ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν πληρούται η τρίτη από τις εν λόγω προϋποθέσεις, κατά την οποία η διάταξη που χορηγεί το αποκλειστικό δικαίωμα πρέπει να είναι συμβατή προς τη Συνθήκη.

⁶⁶ Πράγματι, η εν λόγω εθνική διάταξη, αν υποτεθεί ότι χορηγεί στον φορέα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει στους δημόσιους οργανισμούς τις ελευθερωμένες βάσει του άρθρου 7 της οδηγίας 97/67 ταχυδρομικές υπηρεσίες, στις οποίες περιορίζεται η παρούσα ανάλυση, δεν είναι συμβατή προς το σκοπό της οδηγίας 97/67.

⁶⁷ Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να διευρύνουν κατά το δοκούν τις υπηρεσίες που ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα στους φορείς της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας βάσει του άρθρου 7 της οδηγίας 97/67, καθόσον μια τέτοια διεύρυνση αντίκειται στον σκοπό της οδηγίας αυτής που, βάσει της όγδοης αιτιολογικής της σκέψης, είναι η εγκαθίδρυση της σταδιακής και ελεγχόμενης ελευθερώσεως του τομέα της αγοράς των ταχυδρομικών υπηρεσιών (απόφαση της 11ης Μαρτίου 2004, C-240/02, Asempre και Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, Συλλογή 2004, σ. I-2461, σκέψη 24).

⁶⁸ Η διαπίστωση αυτή ισχύει όχι μόνο για μια οριζόντια ανάθεση κατ' αποκλειστικότητα, ήτοι για την ανάθεση κατ' αποκλειστικότητα μιας ταχυδρομικής υπηρεσίας αυτής καθ' εαυτής, αλλά, προκειμένου να διασφαλιστεί η πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 7 της οδηγίας 97/67, ισχύει και για μια κάθετη κατ' αποκλειστικότητα ανάθεση μιας τέτοιας υπηρεσίας που αφορά, όπως στην περίπτωση της κύριας δίκης, την αποκλειστική παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών σε ορισμένους πελάτες. Πράγματι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η εφαρμογή της επίμαχης στην κύρια δίκη ισπανικής νομοθεσίας θα σήμαινε ότι, στην πράξη, όλες οι ταχυδρομικές υπηρεσίες προς τους ισπανικούς δημόσιους οργανισμούς θα μπορούσαν εν δυνάμει να παρέχονται από την Correos, αποκλείοντας κάθε άλλο ταχυδρομικό φορέα, γεγονός που θα προσέκρουε στον σκοπό της εν λόγω οδηγίας.

⁶⁹ Επομένως, η απάντηση στο ερώτημα που υποβλήθηκε είναι ότι η οδηγία 92/50 πρέπει να ερμηνευθεί υπό τη έννοια ότι δεν επιτρέπει νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας οι δημόσιοι οργανισμοί δύνανται να αναθέτουν, χωρίς την τήρηση των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων, την παροχή ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών, κατά την έννοια της οδηγίας 97/67, σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία είναι, στο κράτος αυτό, ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, στο μέτρο που οι συμφωνίες στις οποίες έχει εφαρμογή η νομοθεσία αυτή

— εμπίπτουν στο όριο που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/50 και

— αποτελούν συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής,

ζητήματα που πρέπει να ερευνήσει το αιτούν δικαστήριο.

— Οι προϋποθέσεις συνάψεως δημοσίων συμβάσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη

⁷⁰ Στο μέτρο που η επίμαχη στην κύρια δίκη εθνική νομοθεσία έχει εφαρμογή σε συμφωνίες που δεν εμπίπτουν στο όριο που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/50, πρέπει, δεύτερον, να εξετασθεί αν μια τέτοια νομοθεσία πληροί τις προϋποθέσεις συνάψεως δημοσίων συμβάσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη.

- 71 Πράγματι, μολονότι ορισμένες συμβάσεις αποκλείονται του πεδίου εφαρμογής των κοινοτικών οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων, οι αναθέτουσες αρχές που τις συνάπτουν υποχρεούνται να τηρούν τους θεμελιώδεις κανόνες της Συνθήκης και, ειδικότερα, την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας (απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2005, C-264/03, Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα, σκέψη 32 και την εκεί παρατεθείσα νομολογία).
- 72 Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών των οποίων η αξία είναι μικρότερη των κατώτατων ορίων που θέτει η οδηγία 92/50. Το γεγονός και μόνον ότι ο κοινοτικός νομοθέτης θεώρησε ότι οι ιδιαίτερες και αυστηρές διαδικασίες που προβλέπονται στις οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων δεν είναι πρόσφορες όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις μικρής αξίας δεν σημαίνει ότι οι συμβάσεις αυτές αποκλείονται του πεδίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (διάταξη της 3ης Δεκεμβρίου 2001, C-59/00, Vestergaard, Συλλογή 2001, σ. I-9505, σκέψη 19, και προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 33).
- 73 Οι διατάξεις της Συνθήκης που έχουν εφαρμογή ειδικά στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει τα όρια της οδηγίας 92/50, είναι τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ.
- 74 Πέραν της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών τυγχάνει ομοίως εφαρμογής η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποβαλλόντων προσφορές, ακόμη και αν δεν υφίσταται διάκριση λόγω ιθαγένειας (βλ., αναλογικά, αποφάσεις της 13ης Οκτωβρίου 2005, Parking Brixen, C-458/03, Συλλογή 2005, σ. I-8585, σκέψη 48, και της 6ης Απριλίου 2006, C-410/04, ANAV, Συλλογή 2006, σ. I-3303, σκέψη 20).
- 75 Οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας επιβάλλουν, μεταξύ άλλων, υποχρέωση διαφάνειας καθιστώντας δυνατό

στην αναθέτουσα δημόσια αρχή να βεβαιώνεται για την τήρησή τους. Αυτή η υποχρέωση διαφάνειας, η τήρηση της οποίας απόκειται στην εν λόγω αρχή, συνίσταται στη διασφάλιση, υπέρ όλων των εν δυνάμει αναδόχων, προσήκοντος βαθμού δημοσιότητας που να καθιστά δυνατό το άνοιγμα της σύμβασης υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, καθώς και τον έλεγχο της αμερόληπτης διεξαγωγής των διαδικασιών αναθέσεως (βλ., αναλογικά, προπαρατεθείσες αποφάσεις *Parking Brixen*, σκέψη 49, και *ANAV*, σκέψη 21).

76 Κατ' αρχήν, η μη προκήρυξη οποιουδήποτε δημόσιου διαγωνισμού σε περίπτωση αναθέσεως της παροχής δημοσίων υπηρεσιών, όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν είναι σύμφωνη προς τις επιταγές των άρθρων 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, ούτε προς τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της διαφάνειας (βλ., αναλογικά, προπαρατεθείσες αποφάσεις *Parking Brixen*, σκέψη 50 και *ANAV*, σκέψη 22).

77 Εξάλλου, από το άρθρο 86, παράγραφος 1, ΕΚ προκύπτει ότι τα κράτη μέλη δεν δύνανται να διατηρούν σε ισχύ εθνική νομοθεσία επιτρέπουσα την ανάθεση της παροχής δημόσιας υπηρεσίας χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό, καθόσον μια τέτοια ανάθεση συνιστά παράβαση των άρθρων 43 ΕΚ ή 49 ΕΚ ή παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της διαφάνειας (βλ., αναλογικά, προπαρατεθείσες αποφάσεις *Parking Brixen*, σκέψη 52, και *ANAV*, σκέψη 23).

78 Όμως, δεν αμφισβητείται ότι από τον συνδυασμό των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 86 ΕΚ προκύπτει ότι η παράγραφος 2 μπορεί να προβληθεί για να δικαιολογηθεί η εκ μέρους κράτους μέλους χορήγηση σε επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων που αντιβαίνουν προς τις διατάξεις της Συνθήκης, εφόσον η επιχείρηση αυτή δεν μπορεί να εκπληρώσει την ιδιαίτερη αποστολή που της έχει ανατεθεί παρά μόνο με τη χορήγηση τέτοιων δικαιωμάτων και εφόσον η ανάπτυξη του εμπορίου δεν επηρεάζεται σε βαθμό αντίθετο προς το συμφέρον της Κοινότητας (απόφαση της 17ης Μαΐου 2001, C-340/99, *TNT Traco*, Συλλογή 2001, σ. I-4109, σκέψη 52).

- 79 Διαπιστώνεται επίσης ότι μια επιχείρηση όπως είναι η Correos, στην οποία έχει ανατεθεί, δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους, η διασφάλιση της παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, συνιστά επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, υπό την έννοια του άρθρου 86, παράγραφος 2, ΕΚ (βλ., επ' αυτού, απόφαση TNT Traco, προπαρατεθείσα, σκέψη 53).
- 80 Πάντως, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η υποχρέωση της Correos, βάσει του άρθρου 58 του νόμου 14/2000, να παρέχει στους δημόσιους οργανισμούς τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στον εταιρικό της σκοπό συνιστά αποκλειστικό δικαίωμα υπέρ αυτής, διαπιστώνεται ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση του άρθρου 86, παράγραφος 2, ΕΚ για να δικαιολογηθεί μια εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στον βαθμό που η ρύθμιση αυτή αφορά τις ελευθερωμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά την έννοια της οδηγίας 97/67.
- 81 Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 99 των προτάσεών του, η οδηγία 97/67 υλοποιεί το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα της κατ' αποκλειστικότητα ανάθεσης ορισμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών στον φορέα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Όμως, όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 67 της παρούσας απόφασης, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα κράτη μέλη δεν δύνανται να διευρύνουν κατά το δοκούν τις υπηρεσίες που ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα στους φορείς της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας βάσει του άρθρου 7 της οδηγίας 97/67, καθόσον μια τέτοια διεύρυνση αντίκειται στον σκοπό της οδηγίας αυτής που είναι η εγκαθίδρυση της σταδιακής και ελεγχόμενης ελευθερώσεως του τομέα της αγοράς των ταχυδρομικών υπηρεσιών.
- 82 Υπό τις συνθήκες αυτές, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της οδηγίας 97/67, έχει ληφθεί υπόψη το ζήτημα αν είναι απαραίτητο να ανατίθενται κατ' αποκλειστικότητα ορισμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες στον φορέα της εν λόγω καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας προκειμένου να παρέχεται η καθολική ταχυδρομική υπηρεσία υπό οικονομικά αποδεκτούς όρους (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2007, C-162/06, International Mail Spain, Συλλογή 2007, σ. I-9911, σκέψη 50).

- 83 Επομένως, όσον αφορά τις ελευθερωμένες ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά την έννοια της οδηγίας 97/67 που αποτελούν αποκλειστικό αντικείμενο της παρούσας ανάλυσης, το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ δεν δύναται να αποτελέσει νομική βάση που να δικαιολογεί το αποκλειστικό δικαίωμα του φορέα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας να παρέχει τις υπηρεσίες αυτές στους δημόσιους οργανισμούς.
- 84 Πάντως, η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η συμφωνία συνεργασίας δεν μπορεί να υπαχθεί στους κανόνες περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων λόγω του λειτουργικού και όχι συμβατικού της χαρακτήρα. Πράγματι, η Correos δεν δύναται να αρνηθεί τη σύναψη συμφωνίας συνεργασίας όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη αλλά υποχρεούται να την αποδεχθεί.
- 85 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 54 της παρούσας απόφασης, μόνο στην περίπτωση που η συμφωνία συνεργασίας ήταν στην πραγματικότητα μονομερής διοικητική πράξη που επέβαλε υποχρεώσεις μόνο σε βάρος της Correos, γεγονός που θα την απομάκρυνε αισθητά από τις κανονικές συνθήκες εμπορικής προσφοράς της εταιρίας αυτής, πράγμα που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ερευνήσει, θα συναγόταν ότι επί μιας τέτοιας συμφωνίας δεν έχουν εφαρμογή οι κανόνες περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων.
- 86 Όσον αφορά το επιχείρημα της Ισπανικής Κυβέρνησης ότι η συμφωνία συνεργασίας δεν δύναται να υπαχθεί στους κανόνες των δημοσίων συμβάσεων επειδή πρόκειται για περίπτωση «in house», πρέπει να γίνει δεκτό ότι, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, η εφαρμογή των κανόνων των άρθρων 12 ΕΚ, 43 ΕΚ και 49 ΕΚ και των γενικών αρχών, των οποίων τα άρθρα αυτά αποτελούν ειδικότερη έκφραση, αποκλείεται αν, συγχρόνως, ο έλεγχος που ασκεί η δημόσια αναθέτουσα αρχή επί του αναδόχου είναι ανάλογος με τον έλεγχο που ασκεί η αρχή αυτή επί των δικών της υπηρεσιών και ο ανάδοχος αυτός πραγματοποιεί το ουσιώδες της δραστηριότητάς του με την αρχή στην οποία ανήκει (βλ., αναλογικά, προπαρατεθείσες αποφάσεις *Parking Brixen*, σκέψη 62, και *ANAV*, σκέψη 24).

87 Πάντως, όπως έγινε δεκτό στη σκέψη 63 της παρούσας απόφασης, μια συμφωνία συνεργασίας όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη δεν πληροί τη δεύτερη από τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη και δεν μπορεί ως εκ τούτου να διαφύγει της εφαρμογής των κανόνων των άρθρων 12 ΕΚ, 43 ΕΚ και 49 ΕΚ καθώς και των γενικών αρχών των οποίων τα άρθρα αυτά αποτελούν ειδικότερη έκφραση.

88 Συνεπώς, η απάντηση στο ερώτημα που υποβλήθηκε είναι επίσης ότι τα άρθρα 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 86 ΕΚ, καθώς και οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας και της διαφάνειας, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας η δημόσια διοίκηση δύναται να αναθέτει, χωρίς την τήρηση των κανόνων περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, την παροχή ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών κατά την έννοια της οδηγίας 97/67 σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία είναι, στο κράτος αυτό, ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, στο μέτρο που οι συμφωνίες στις οποίες έχει εφαρμογή η νομοθεσία αυτή

— δεν καλύπτουν το όριο που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/50, και

— δεν αποτελούν, στην πραγματικότητα, μονομερή διοικητική πράξη που επιβάλλει υποχρεώσεις μόνο σε βάρος του φορέα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, γεγονός που την απομακρύνει αισθητά από τις κανονικές συνθήκες εμπορικής προσφοράς του φορέα αυτού,

ζητήματα που πρέπει να ερευνήσει το αιτούν δικαστήριο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁸⁹ Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιτρέπει νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας η Διοίκηση δύναται να αναθέτει, χωρίς την τήρηση των κανόνων περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, την παροχή μη ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών, κατά την έννοια της οδηγίας 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία, στο κράτος αυτό, είναι ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.
- 2) Η οδηγία 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/78/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Σεπτεμβρίου 2001, πρέπει να ερμηνευθεί υπό τη έννοια ότι δεν επιτρέπει

νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας οι δημόσιοι οργανισμοί δύνανται να αναθέτουν, χωρίς την τήρηση των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων, την παροχή ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών, κατά την έννοια της οδηγίας 97/67, σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία είναι, στο κράτος αυτό, ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, στο μέτρο που οι συμφωνίες στις οποίες έχει εφαρμογή η νομοθεσία αυτή

- εμπίπτουν στο όριο που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/50, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/78, και
- αποτελούν συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 92/50, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2001/78,

ζητήματα που πρέπει να ερευνήσει το αιτούν δικαστήριο.

- 3) Τα άρθρα 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 86 ΕΚ, καθώς και οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας και της διαφάνειας, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν νομοθεσία κράτους μέλους βάσει της οποίας η δημόσια διοίκηση δύναται να αναθέτει, χωρίς την τήρηση των κανόνων περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων, την παροχή ελευθερωμένων ταχυδρομικών υπηρεσιών κατά την έννοια της οδηγίας 97/67 σε δημόσια ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο και η οποία είναι, στο κράτος

αυτό, ο φορέας της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, στο μέτρο που οι συμφωνίες στις οποίες έχει εφαρμογή η νομοθεσία αυτή

- δεν καλύπτουν το όριο που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/50, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/78, και**
- δεν αποτελούν, στην πραγματικότητα, μονομερή διοικητική πράξη που επιβάλλει υποχρεώσεις μόνο σε βάρος του φορέα της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, γεγονός που την απομακρύνει αισθητά από τις κανονικές συνθήκες εμπορικής προσφοράς του φορέα αυτού,**

ζητήματα που πρέπει να ερευνήσει το αιτούν δικαστήριο.

(υπογραφές)